

Փ Ո Ւ Ն Ջ

Օ Ր Ա Գ Ի Ր

ԹԻԻ 572

ՇԱՐԱԹ

1870 ՄԱՅԻՍ 23

Ամեն օր կհրատարակուի, — Հատը 10 փարայ է: — Պօլիս բաժանորդ ըլլալ ուղղորմէ՛կ արծաթ Մէնիտ պիտի վճարէ. 100 թուոց համար, իսկ դաւառաց մէջ 25 ղըշ, դարձեալ 100 թուոց համար, թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով: — Մանուցման տողը 40 փարայ է մէկ անգամի համար: — Լրագրիս վերաբերեալ նամակ և ուրիշ որ եւ է գրու թիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի Կ. Պօլիս, Ֆինանսներու եօզուշու Եւաստֆեան խան վերի յարկ թիւ 12 սենեակի:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գումգաթուի մայր եկեղեցւոյ և Կէտիկփաշայի միացեալ թաղից կողմանէ տրուելիք ինը երեսօթխանաց եօթն ալ ընտրուեցան երէկ, որք էն (իրենց ստացած քուէից առաւելութեան կարգաւ)

Այվատեան	Մաթթէոս Էֆէն
Ժամակոչեան	Պօղոս "
Ռսկանեան	Յակոբ "
Պալեան	Յակոբ "
Վարդանեան	Պօղոս "
Ֆրէնկեան	Յակոբ "
Քիւրծիպաշլըեան Բարթող	"

— Զեփիւռ անուն Հանդէսը՝ որ շատ ժամանակէ ի վեր դադրած էր, այսօր կսկսի հրատարակիլ՝ չարիվարիի փոխուած:

— Զարմանօք լսեցինք թէ՛ Մշոյ միաբաններէն երեք վարդապետ Բարձր, Մեծեպարքոսին աղերսագրել մը տալով խնդրել են որ " տէրութեան ապստամբ և ազգային եկեղեցւոյ կանոնաց խանդարիչ " Խը-

րմեան Հայրիկն դատէ ի ներկայութեան 12 կղերական և 19 աշխարհական անձանցորոց անուններն իրենք նշանակած են եղեր:

Այս աղերսագիրը Նորին բարձրութեան կողմանէ Պատրիարքարան զրկուեր է:

Յիշեալ վարդապետաց կողմանէ իբրև դատաւոր նշանակեալ անուանց մէջ՝ Միւսպահեան մեծ, Մանուկ աղային անունն ալ զրուած ըլլալով, յանձնարարութիւն ըրած է մեզ՝ այսօր իւր կողմանէ հրապարակաւ բողոքել յիշեալ երեք վարդապետաց դէմ, իւր անունը այնպիսի դրոյ մը մէջ նշանակած ըլլալուն համար, որ զիրենք երբեք չըճանշար և իրենց խնդրոյն վերաբերեալ ամենափոքր տեղեկութիւն մը անգամ չունի եղեր:

— Այլմտաղի դացող մեր բարեկամներէն մէկը ցաւով մեզի կիմացունէ թէ՛ զիւզին եկեղեցւոյն մէջ

դպրութիւն ընող օրիւրդի'ները տեղւոյն բնիկ քահանայէն յաճախ բռնցի հարուածներ կընդունին, և իրենց թափած արտասուքը ներկայ ժողովրդեան զարոյթ ու յաւ կարան-
ճառեն :

Կարելի'է արդեօք որ Ս. Փարիս-
արք Զոյրը յիշեալ քահանային ալ
դարապոսութիւն մ'ընէ, անմեղ օրի-
որդի'ներուն հետ քաղցրութեամբ
և հայրաբար վարուելու համար . . . :

— Այդ սլին Հիւանդանոցի տօնա-
խմբութիւնը այս տարի ստորակա-
նէն առելի փառաբեր կերպիւ կա-
տարուեցաւ : Ս.ՄԱՆ. Ս. Զայրիկին
օր յառաջ առնալ ազգային ուղղած հը-
րաւերն մեծ ազդեցութիւն ընելով
բաղձաթիւ ազգայինք առնեն կորդէ
Հինգ շաբթի օրը Հիւանդանոց գիւ-
մեցին : Երկուայ եր. նորին բարձր
Սրբազնութիւնը : Կեր. Երեմիա և
պիսիւղոսը հանգիստեօր պատարագ
մատուց : Ժամերութեան աւարտ
մանէն յետոյ Ս. Զայրիկը եկեղեցի-
ին դուրսը պարագայէն յարմար ազ-
գու առննալով թիւն մ'ըրաւ : Ա-
տոր յաջորդեց անդէոյն բժիշկ մեծա-
պատիւ Պարոնիկ Էֆէնտի Մատթէ-
ոսեան ի մէկ բանախօսութիւնը որ
մեծ տպաւորութիւն ըրաւ ներկայ
եղողներուն վրայ : Կարծարանին
անշակերտներէն մէկ քանին ալ ճոռ
ունը կարդային մեծ երգեցին խմբա-
վին : Ժողովրդեան մեծ հաճութիւն
պատճառեց նոսաղած ուսաց խորհրդ,
որ կընթէ անընդհատ վերաբեր :

Լտածնուս նայելով նոյն օրը 10
հազար զրչի չափ դրամական ար-
գիւնք եղեր է թէ' մասնաւոր նուէր-
ներէ և թէ' գանձանակներէ ու թա-
պախներէ : Առջի օրն ալ բարեսէր
ազգային մը 50 տկի շնորհեր է :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Բումբէի երկաթուղւոյն փոխա-
ռութեան բաժնետոմսերուն չորեք-
շաբթի օրուան վիճակահանութեան
ճիշդ արդիւնքն է՝ հետեւեալն զոր
սմանք պատներով հրատարակած
են, պաշտօնական տեղէն առած շր-
ջանուն համար :

Ն.Օ.	Ֆր.	Ն.Օ.	Ֆր.
514,732	300,000	4,369,218	1000
540,510	25,000	797,687	"
4,949,030	10,000	4,370,647	"
267,720	40,000	4,805,362	"
4,634,847	2,000	267,719	"
865,717	"	84,018	"
4,490,434	"	4,885,364	"
4,955,841	"	535,535	"
4,370,403	"	4,370,404	"
481,969	"	717,867	"
4,591,734	4,250	4,697,255	"
4,490,432	"	4,039,373	"
4,245,165	"	892,826	"
473,340	"	481,967	"
540,506	"	4,490,431	"
397,887	"	4,583,907	"
4,214,390	"	4,432,587	"
432,666	"	770,929	"
514,731	"	4,948,260	"

4,245,164	„	4,039,385	„
4,866,635	„	4,483,017	„
479,776	„	4,809,523	„
		865,716	„
Նօ		Ֆր	
1,370,401		1,000	
4,926,417		„	
4,369,214		„	
4,634,848		„	
4,483,018		„	

Ասոնցմէ զատ, 250 բաժնետուն ալ 400 տկան ֆրանկ վատկած են :

— Եզիպտոսի լեռնի վէճերը Ահմէտ Բէյի վիշտն ազդեցական Մահմուտէ չորհրդակցութիւնը առաջին մայրաքաղաքը հասնելով է : Միւրիկէնի ծովափերեայ աղաքները իջաւ :

— Հասարակային ինքնաշարժաց տնտեսայ ծախսաւ փաշան Աիւննա հանդիպած առեւնը, պատիւ ունեցեր է կայսեր ներկայանալու և կողուքի մը մէջ Նորին վեհափառութեան սեղանակից դռնուելու :

— Դանձուց պաշտօնեայն գանձալին պաշտօնատարաց վերաբերեալ կարեւոր կարգադրութիւնները բրած է : Փաման սկայայց մը շինուած է, որով կորոշուի տարեոյն չորս եղանակներուն մէջ պաշտօնատարաց երթեւեկութեան ժամանակը, ինչպէս ներկայ և յաջորդ տմայ մէջ ժամը 4 ուկէսին պիտի գտնուի և 10 ին երթան : Առանց բանաւոր պարտաւ և որդեալ ժամանակին չգտնուողները տուգանք պիտի վճարեն :

— Արեւելի Երասթթէ ըստած տեղը խել մը հնութիւնէ, զանրւեր են : Տեղական կառավարութիւնը յոռաշով որ Սփաքիյ և Սբօղօրօնի մէջ ալ երեկի հնութիւններ կգտնուին, 12 հազար դուրաշ յատկացուցեր է յոռացուած տեղերը փորելու համար :

— Անգղիական նաւ մը երեք շաբթի օրը մարաքաղաքի բլրաւ Բուսէլիի երկաթուղայն վերաբերեալ բանէր : Ահառատուն թէ մէկ երկու օրէն պիտի սկսի այս ճամբուն շինութիւնը :

— Իզմիրէն զրոյսին նախելով այս տարի Այսնի կողմը անհրե եկած չըլալուն պատճառաւ երկրորդ օրձական դէրքը շատ զէշ կերպով պիտի աւրուի, եթէ տակաւին շարունակէ չորութիւնը :

— Փարիսի մէջ ամբողջ 7 ին Վաբօլէան կայսրը իւր պալատին մէջ շքեղ կոչուք մը տուեր է կառավարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարաց և օտար տէրութեանց ներկայացուցչաց, որոնց մէջ գլուխուեր է Օսմանեան դեսպան Աէմիլ փաշան :

— Ելեալ մայրաքաղաքին մէջ մեծ հանդէսներ աւրուող տոթիւններ եղեր են, Նաբօլէան կասկ վատրկած ժողովրդական շնորհներութեան քուէից համար : Մաղղիյ յեղափոխականաց գըլխաւորները ստատիկ ըստնելով Նա

բողոքներ այս անանկալ յաջողութեան վրայ դադարեցուց ազգը « փր-
տած ազգ », կանուանեն, և այս եր-
կու բառերը հեռագրով կայսեր ալ
հաղորդեք են :

Նաբոլէոն անշախ ուրախութիւն
զգացեր է՝ ժողովրդեան կողմանէ
Սահմանադրութեան հիմնադրին և
կայսրութեան հաստատուելուն վրայ,
բայց « կցաւիմ, ըսեր է, որ դուր-
սը գործածուելիք զօրութեան ներ-
սը ազգին համար վատնելու կհար-
կադրիմ », :

Երկրին ամէն կողմերէն շնորհա-
ւորութեան ուղերձներ կգրուին
կայսեր, և պաշտօնական լրագիրը
հետզհետէ կհրատարակեն :

ԱՆԷՎՐԱ

Տէրութեան արժէթուղթերուն վրայ
խաղա՛լ քաղաքակրթութեան մեղի շնորհած
զեղծմանց մեծագոյնն է : Եւրոպական քա-
ղաքակրթեալ պետութիւնք անհատական
հարստութեանց սպաւնով պահպանութեանը
համար ամեն հնարք բանեցուցած միջոցին,
դրամատանց խաղերուն որ պարկեշտ և ազ-
քտոյիկ շատ մը արհեստաւորներն և վաճա-
ճաւականներու չափաւոր դրամագլխոյ գե-
րեղմանէ, աչք գոցելէ զատ զայն կազմակերպ-
եալ մարմին ալ ճանչեր են . զարմանօք կը
հարցունեմք մեք մեզի թէ արդեօք նոքա
հասարակ խաղարաններու և դրամատուննե-
րու տեղի ունեցած խաղերուն մէջ ի՞նչ տար-
բերութիւն կգտնեն որ կխափանեն և ասոր
թոյլառութիւն կընեն : Ինչ որ ալ ըլլայ, հա-
սարակաց լեզուաւ (Ալէվրա) անուանած սոս-
կալի բաղդի խաղը քաղաքակրթութեան լու-
սափայլ սկաւառակին վրայ սեւթոյր արտա-
մը պիտի մնայ :

Ձեմք յուսար որ կարծեն թէ մեր միտ-
քը բարոյախօսութիւն ընել ըլլայ հոս, ոչ-
բարոյախօսելու տեղի չմնար քանի որ այն
խաղին գործնական վնասներուն համը շա-
տերն առին մինչեւ ցարդ : Քանիներ գիտեմք
որ ցերեկները մինչեւ երեկոյ Այալթայի դը-
րամատան մէջ սրտի գառն յոյզերով ծփալէն
ետքը գիշերը մինչեւ լոյս կամ տքնէլէն և
կամ դառնադուշակ երազներով տառապելէ
և մաշելէ ետքը, հետեւեալ առաւօտ մեր-
կայած գտեր են ունեցած հարստութիւններ-
նուն : Եւ եթէ կոյր բաղդը կամեցեր է, որ
խիտ սակաւաթիւ ոմանց ակնկալութիւնը
դերեւ չեղնէ, բաղդին այս շնորհն ալ ու-
րիշ ամեն շնորհներուն պէս, շատ կարճատե-
եղած է և անոր հարուածին տակ ճնշուող
եղիկելոյն մեծ քաջութիւն հարկ եղած է այս
դժբաղդութիւնը համբերատարութեամբ կը-
րելու համար : Չմոռնա՛ք ըսելու որ բոլորու-
մին բաղդի գործ չէ այս . այլ շատ անգամ
մեծ դրամատեաքց ազդեցութիւն որ դա-
րան կլարէ մեծագումար շահու յոյսով հրա-
պուրուող արհեստաւորներու օրապահիկն ե-
ղող ոսկիներուն :

Շատերը կճանչեմ որ երկու երեք հար-
իւր ոսկիով Պօրսայի մէջ խաղալէ զատ գործ
չըլլար կկարծեն և լաւ կհամարին զայն վը-
տանգի մէջ գնել բաղմապատկելու յուսով :
Սօտակայ յօդուածի մը նիւթ պիտի ըլլայ
ասոնք հասկցնել թէ որչափ կխափին, և թէ
Տահկաստանի մէջ երկու-երեք հարիւր ոս-
կիով ի՞նչ ապահով շահ բերող գործեր կընայ
ըլլալ . մինչդեռ ամեն օր կտեսնեմք որ թէ՛
գաւառաբնակներ և թէ՛ օտարազգի եւրո-
րոպայիներ առանց դրամի Պօլիս եկած ե-
այսօր մեծ հարստութիւններու տէր են եղած :

ՏՆՕՐԻՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՐՈՍ ՃԵԶՎԵՃԵԱՆ
ԵՌԻՍՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆ